

NAUČNÁ STEZKA BOHUMILA HRABALA

zastávka č. 4 – Rybník

Rybník v Kersku

Majitel kerského polesí Josef Hyross nechal v letech 1934–1935 vybudovat v těchto místech koupaliště, které mělo tvar nepravidelného obdélníku. Napájení bylo zajišťováno Velenským potokem. V roce 1937 byla na levém břehu postavena restaurace. Provoz byl slavnostně zahájen 1. srpna velkým koncertem a ohňostrojem. Přibližně 20 metrů severně byl v době výstavby koupaliště vybudován menší rybník, ve kterém končila povrchová voda z některých kerských drenáží a melioračních struh a poté vtékala do koupaliště.

V období II. světové války a zejména potom v 50. letech 20. století restaurace i samotné koupaliště zchátraly. Zarostlý rybník byl využíván jako skládka až do 80. let, kdy došlo k rekultivaci skládky. Dnes zde stojí dva rodinné domy.

• Rybník v Kersku

Víte, že před staletími na místě dnešní osady Kerska byl veliký rybník? Svědčí o tom hráz táhnoucí se po vnějším polesí od Velenky, pod chalupou Na Hrázi pokračuje hráz bývalého rybníka po aleji číslo 19 a překračuje Betonku alejí číslo 20?

Bohumil Hrabal: Historický a poetický průvodce

Kachna divoká

Kachna divoká (*Anas platyrhynchos*), zvaná březňačka, je naše největší plovavá kachna. Je to velký pták dorůstající 50–60 cm. Hmotnost se pohybuje mezi 0,7 a 1,3 kg, rozpětí křídel činí 81–95 cm. Kačer se od kachny liší výrazným zbarvením, které je na hlavě a krku tmavě zelené a lesklé. Zobák má samec zelonožlutý, samička hnědý. Kachny mění peří jednou do roka. Mají asi 10 000 pírů a ochranných per, které je chrání před vlhkem a chladem. Svoje peří si mastí tukem, aby nepronikla peřím žádná voda. Mazová žláza produkuje tuk. Kachna ho vytlačí zobákem a roztírá po peří. Nehnízdící ptáci se v době pelichání letů shromažďují na společných „pelichaništích“. V této době jim vypadají najednou všechna pírka z letků a ptáci jsou po dobu 20–21 dnů neschopni letu, přičemž kačeři pelichají počátkem června, kachny v době vodění mláďat. Na vodě kachnu nadnáší vzduch. Ten se drží mezi peřím a krycí pera vzduch zadržují. Spolu s tukovým vakem pod kůží zabraňují uzavřená vzduchová vrstva, aby kachna neprochladla.

Skokan hnědý

Skokan hnědý (*Rana temporaria*) je obojživelník z čeledi skokanovití. Patří k nejhojnějším žábám střední Evropy. Skokani hnědí mohou dorůst délky těla 10 cm. Zbarvení je dosti proměnlivé, obecně se však pohybuje v odstínech hnědé barvy. Na hřbetní straně těla bývají nepravidelné skvrny. Na nohách jsou tmavší příčné pruhy. Zadní nohy jsou silně vyvinuty a umožňují skoky o délce až 1 m a také velmi dobré plavání a potápění.

Kromě období rozmnožování žije skokan hnědý na souši. Zdržuje se ve vlhkých úkrytech a za potravou vychází v noci nebo i ve dne za deštivého nebo vlhkého počasí. Potravou je mu různý hmyz, pavouci, žížaly, slimáci či drobní korýši. Koncem října či začátkem listopadu vyhledávají skokani zimoviště. Zimují buď na dně menších vodních nádrží (avšak s hloubkou minimálně 50 cm) nebo v mrazu prostých úkrytech v zemi. Probouzejí se časně na jaře, už když začíná odtávat led.

Rozmnožování probíhá časně na jaře, hned po probuzení žab ze zimní strnulosti. Pokud žaby prezimovaly na dně vodní nádrže, většinou se ve stejné nádrži i množí. Snůška má podobu rosolovitého chuchvalce plovoucího při hladině a obsahuje obvykle 1000–2500 vajíček. Ve vajíčkách je tmavý pól (směřující vzhůru) a světlý pól (směřující dolů). Pulci se líhnou za 3 až 4 týdny, k proměně v malé žabky potřebují asi 2 až 3 měsíce. Pohlavní dospělosti dosahují ve třetím roce života.

Užovka obojková

Užovka obojková (*Natrix natrix*) je evropský neškodný had z čeledi užovkovitých (*Colubridae*). Užovka obojková je náš nejběžnější had. Kolem štíhlého a dlouhého těla má 19 řad šupin. Hlavu má mírně odlišenou podle pohlaví. Dosahuje délky kolem 100 cm. Dožívají se až 10 let. Barvu má různou, obvykle tmavě zelenou nebo hnědou, s charakteristickými žlutými nebo oranžovými, černé a bíle lemovanými půlměsíčitými skvrnami za hlavou. Vyskytuje se většinou v blízkosti vody. Živí se obojživelníky a rybami, ale příležitostně i drobnými hlodavci, ještěrkami a hmyzem. Přes zimu ulehá do zimního spánku a páří se krátce po jarním probuzení v dubnu až v květnu. Předtím se však vždy ještě svléká. Její vejce jsou dlouhá asi jen 3 cm s kožovitým povrchem jsou kladena po osmi až čtyřiceti kusech v červnu a v červenci. Většinou jsou kladena v náplavových hromadách u řek, do hromad dřeva, listů a podobně. Mláďata se líhnou po šesti až deseti týdnech. Mladí hadi jsou dlouzí 15–20 centimetrů a jsou samostatní ihned po vylíhnutí. Užovka obojková je ve srovnání s ostatními hady neobvykle rychlá, dokáže vyvinout rychlost až 6,7 kilometrů za hodinu. Protože nemá jedový aparát, na obranu produkuje pouze zapáchající tekutinu z kloaky, nebo předstírá smrt. Největším nepřítelem užovek je člověk, dalšími pak jezevci, ježci, kočky a draví ptáci.

Slepýš křehký

Slepýš křehký (*Anguis fragilis*) je 30–45 cm dlouhý ještěr, tělo má hadovité, beznohé. Slepýši loví v noci. Aktivní jsou především časně zrána a za soumraku nebo po teplých deštích, kdy hledá potravu. Jako potrava mu poslouží hlavně žížaly, pavouci, slimáci či mnohonožky. Pochutnává si také na různých druzích hmyzu a především na larvách, hlavně na motýlích housenkách. Slepýši jsou vejcoživorodí. to znamená, že vejce se zárodky mladých jedinců se vyvíjí v těle matky a ti se líhnou těsně před porodem, během něj a nebo těsně po jeho skončení. V období březosti je můžeme běžně zahlédnout při slunění. Jedna samice mívá 5–25 mladých. Mláďata jsou 7–9 centimetrů dlouhá. Na svět se z vejce dostávají krouživými pohyby. Ke své ochraně využívají slepýši odlomení části ocasu, který se ještě nějakou dobu mrská a tím odvádí pozornost predátora od slepýše samotného. Slepýš je legislativně chráněn jako silně ohrožený druh.

Chraňme přírodu!

Hradičko
Kersko

www.hradičko-kersko.cz

Sdružení obcí
Kersko

Pohádky
z kerského lesa

®

